

J. Újváry Zsuzsanna (Piliscsaba, Pázmány Péter Katolikus Egyetem): *Varannay András kassai polgár útja: a kassai főbírói székből Bethlen Gábor kassai pénzverőházának főprefektusságáig*

- I. Bevezetés: Bethlen Gábor fejedelem hadainak megindulása és a hozzá csatlakozott Magyar királyságbeli urak katonái Kassa szabad királyi város falai alatt. A polgárokat Melchior Rainer első szenátor, Varannay András második szenátor, majd több polgár képviseli a főurakkal való tárgyalások során. Az ügy olyan kardinális, hogy a „nigra communitas”-t is összehívják. A város meghódolása.
- II. A Kassai Kamara átszervezése. Bethlen fő emberei a főurakon kívül: az átállt egykori kamarai tisztségviselők (Pl. Bélaváry Dávid), kassai polgárok (pl. Alvinczy Péter, Kun György, Koncsik Bálint, Thury Pál, Joachim Magdeburger, Bocatius stb., de különösen Rajner Menyhért és Varannay András) és saját erdélyi tisztségviselői. Bethlen kassai pénzverőház működését rendeli el 1622 decemberében. Ez az egykori Rueber-épületben lett kialakítva, s 1623 tavaszán kezdte el működését. (Körmöcbányán kívül már 1445-ban, majd 1458-ban is vertek pénzt Kassán.)
- III. Varannay András karrierje: mezővárosból jött polgár, aki már „András deák” korában a város képviselőjében Bocskai hajdúival tárgyalt. Később szenátor, majd kassai főbíró (1621-1622), a bethleni nagyszombati országgyűlés követe. Ezt a tisztét cseréli le, s áll be Bethlen Gábor kassai pénzverőházának főinspektorává, kamarai gróffá. Bethlen hűséges híve, még a város érdekével ellentétben is a fejedelmet szolgálja. Varannay elszámolásai a pénzverde jövedelmeiről, annak működéséről, a münzmeisterek működéséről. A város bérleti szerződése a pénzverdéről.
- IV. Varannay András halála, végrendelete: dúsgazdag nemes-polgárként hunyt el, utódai a gazdag kassai kereskedő polgárokkal és megyei nemességgel házasodtak össze.